EEN NIEUWE BLIK OP OUDE LANDEN

Intendant voor “Oude Landen” en bij uitbreiding tweede spoortoegang tot de haven (Antwerpen Lier)

10.06.2026

Team Intendant
OUDE_LANDEN

WELKOM OP DE INFOMARKT OUDE LANDEN!

PRESENTATIE INFOMARKT

PROGRAMMA

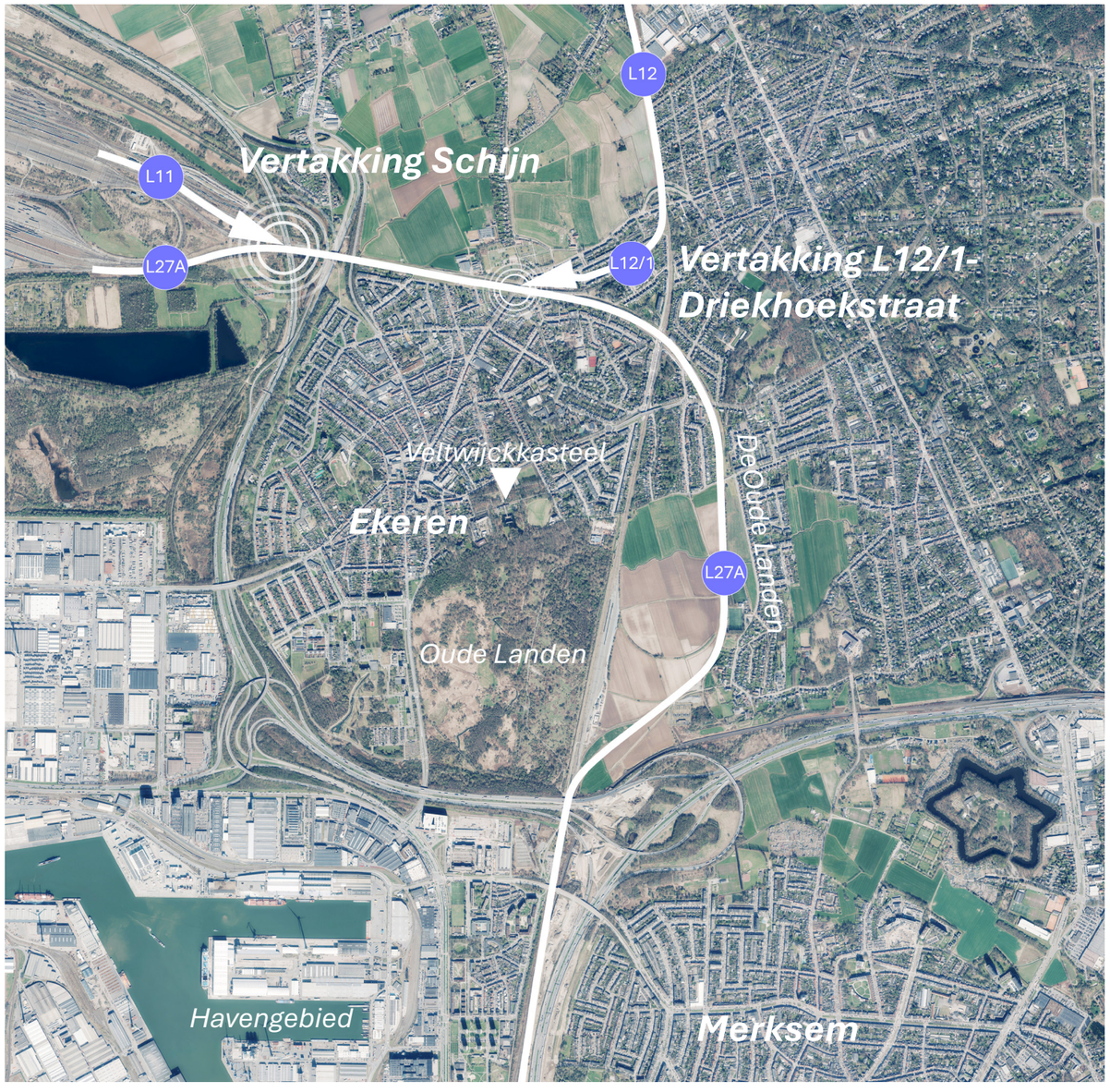
1. Over bottleneck Oude Landen

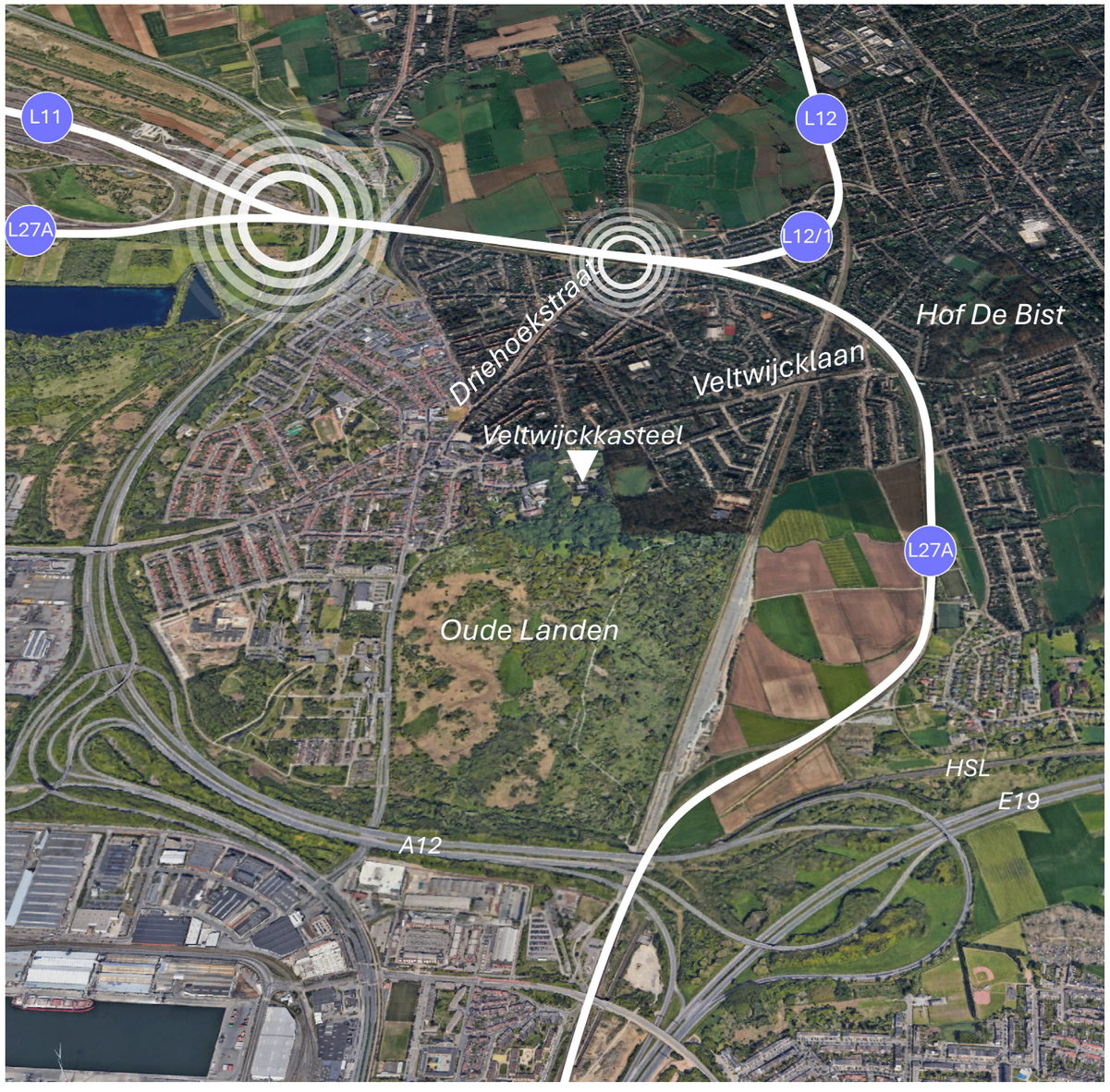
2. Naar gedeelde ambities

3. Volgende stappen

1 OVER BOTTLENECK OUDE LANDEN

BESTAANDE SITUATIE

DE UITDAGING...

Het project ***Een nieuwe blik op Oude Landen*** wil de spoorinfrastructuur van en naar de Antwerpse haven verbeteren. Daarmee draagt het project bij aan de modal shift: minder vrachtwagens op de weg en meer duurzaam goederentransport via het spoor.

WAT LEEFT ER LOKAAL?

- **Veiligheid en lokale leefbaarheidsvraagstukken**

  Luchtkwaliteit, visuele hinder, geluidsoverlast, bodemvervuiling
- **Verdeelde standpunten over groen en ecologie**

  Wateroverlast beperken, maar ook: er is al veel groen in Ekeren.
- **Waarom is het project nodig?**

  Welke capaciteit is tegen wanneer nodig?
- **Lokale oplossing Oude Landen niet los zien van 2de spoortoegang voor de haven**

WAAROM EEN NIEUWE BLIK OP OUDE LANDEN?

WAAROM EEN NIEUWE BLIK OP OUDE LANDEN?

- **Het dossier zit al lang vast.**

  Er is een lange geschiedenis van plannen zonder realisaties op het terrein.

- **De probleemstelling is technisch ingewikkeld.**

  De spoorinfrastructuur en omgeving vragen oplossingen die niet simpel zijn.

- **Er zijn veel betrokken partijen.**

  Overheden, bedrijven, buurtbewoners en verenigingen hebben verschillende belangen.

- **Er is nood aan een neutrale procesbegeleider.**

  Een onafhankelijk team kan iedereen rond de tafel brengen en het gesprek opnieuw openen.

WELKE MIJLPALEN KENDE HET DOSSIER?

27/05/2011

Goedkeuring GRUP “Spooweginfrastructuur en natuurpark Oude Landen”

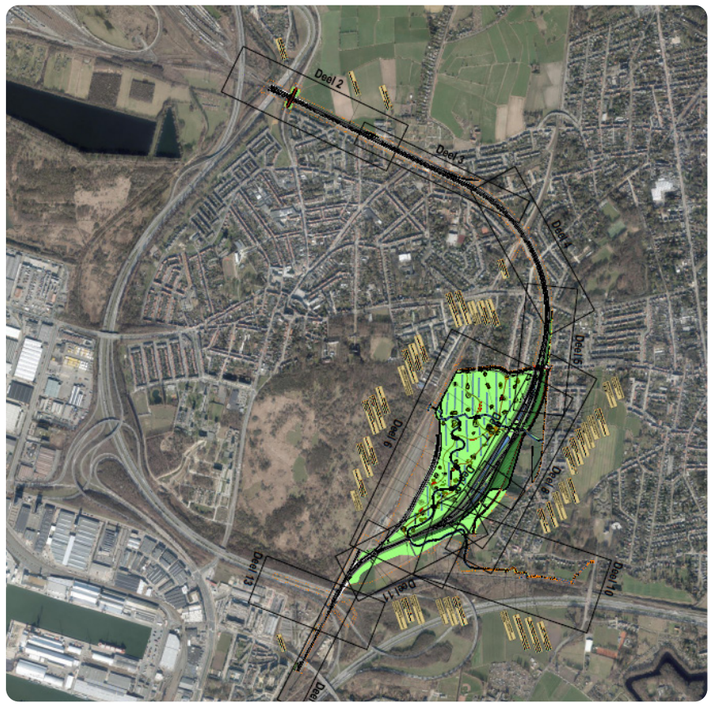
1. Spoorinfrastructuur
2. Park
3. Recreatiegebied
4. Agrarisch gebied

2016-2018

Afwegingsnota alternatieven plan-MER

22/12/2018

Besluit voorkeurscenario

03/12/2021

Omgevingsvergunning wordt verleend

21/09/2023

RvVB vernietigt de omgevingsvergunning

TEAM INTENDANT BRENGT NIEUWE BLIK

- Infrabel is opdrachtgever en kiest voor een nieuwe aanpak.
- Er is een luide roep naar onafhankelijk onderzoek en advies.
- Veelheid aan nodige expertise om complexiteit van het dossier te onderzoeken, is aanwezig in het Team Intendant.

ORG:
strategisch vormgeven van ruimte & co-creatie in complexe projecten

Common Ground:
strategische participatie en communicatie

Movares:
technische expertise spoorinfrastructuur

TML:
trafiekprognoses

Kodos:
kostenraming

Antea:
neutrale MER deskundigen

SOLV:
tool voor complexe stakeholderprocessen

Rasschaert:
juridisch advies

WIE IS TEAM INTENDANT?

ORG

Alexander D'Hooghe
Intendant

Kris Huysmans
Secondant

Heinrich Altenmüller
Senior ontwerper

Rime Abbad El Andaloussi
Medior ontwerper

Chloé Garrido
Junior ontwerper

Gertie Van den Bosch
Medior ontwerper

COMMON GROUND

Hella Rogiers
Senior adviseur

Ann De Cannière
Senior adviseur

Jonathan De Mey
Adviseur

MOVARES

Jan Koning
Senior adviseur spoor

Robert Schipper
Adviseur spoorwegbouw

ANTEA

Paul Arts
Senior adviseur MER

Koen Slabbaert
Senior adviseur MER

SOLV

Ruben Loodts
Senior project manager

Nicolas Coucke
Project manager

TML

Eef Delhaye
Senior onderzoeker

HOE PAKKEN WE ONS ONDERZOEK AAN?

WE WERKEN IN 3 FASES

Hier zijn we nu

2025: 6 7 8 9 10 11 12 | 2026: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 | 2027: 1 2 3 4

Analyse

ONTWERP & PROCES

Scope en ambities

Scenario's en afweging

Conclusies

Fase 1: Analyse van het project
5 maanden

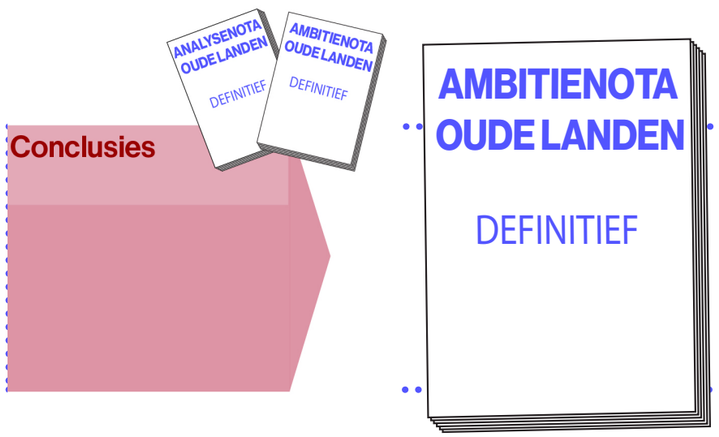
Fase 2.1: Samenwerking en consultatie
13 maanden

Fase 2.2: Opstellen ambitienota
3,5 maanden

WAAR WERKEN WE NAARTOE?

Pas nadien kan de formele procedure richting vergunning starten

april 2027

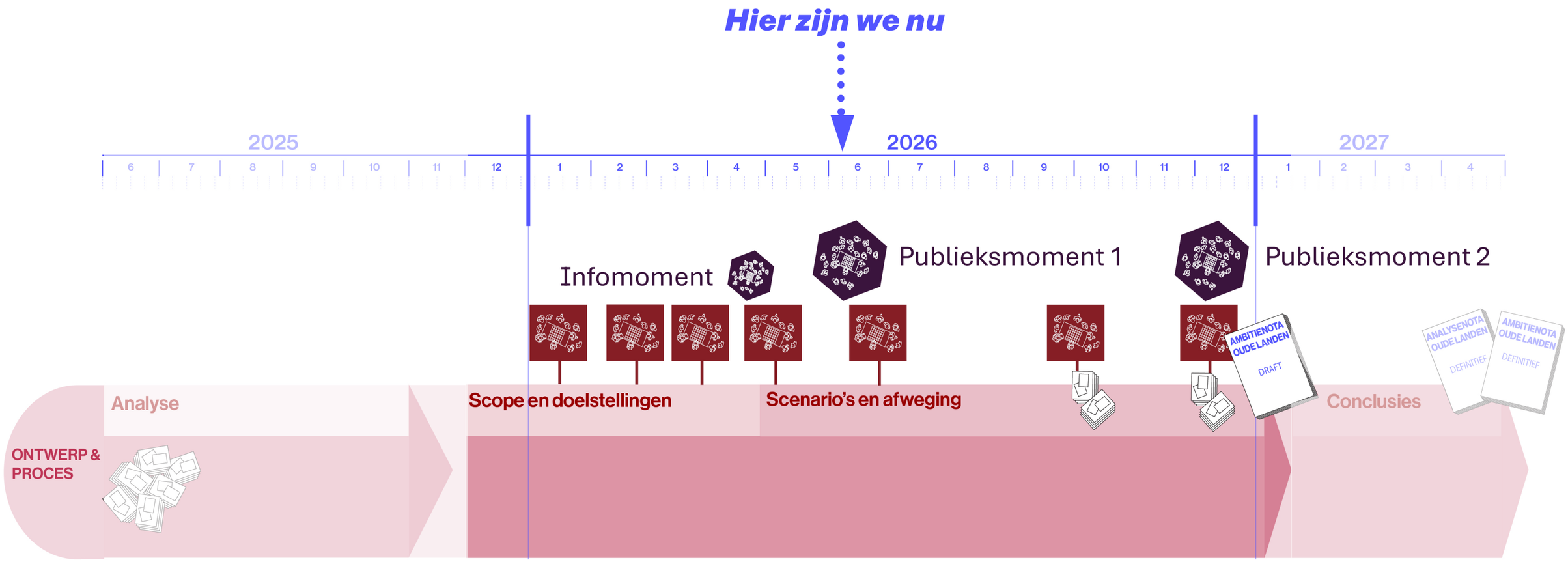

WAT IS EEN AMBITIENOTA?

Een nota die alle onderzoek en inzichten samenvat:

- ambities voor het project
- beschrijving technische oplossingen en scenario's
- afweging scenario's en ambities
- standpunt stakeholders en experten
- kritische aandachtspunten

HOE PAKKEN WE DIT AAN?

Fase 2.1: Samenwerking en consultatie

13 maanden

= Werkbanken

= Publieksmomenten

WERKBANKEN EN PUBLIEKSMOMENTEN

WAAROM EEN WERKBANK?

- Beleidsvoorbereidend onderzoek en ontwerp van hoge kwaliteit.
- Deelnemers vertegenwoordigen belang van een organisatie, geen individueel belang.
- Samengesteld uit administraties van verschillende bestuursniveaus, economische actoren, middenveld en burgercollectieven.
- Veilige ruimte: vrije en open discussie, transparant en vertrouwelijk omgaan met werk dat wordt voorgesteld.

WAAROM EEN PUBLIEKSMOMENT?

- Inzichten en voortgang van het onderzoek delen met brede publiek.
- Aftoetsen of inzichten uit de werkbank stroken met de dagelijkse realiteit.
- Eerste keer in juni 2026 over de ambities, tweede keer eind 2026 over afweging van technische oplossingen en scenario’s.

WIE ZIT IN WERKBANK OUDE LANDEN?

FOD Mobiliteit en Vervoer

Infrabel

TUC RAIL

ANB

AWV

MOW

Departement Omgeving

VMM

Provincie Antwerpen

Stad Antwerpen

District Ekeren

District Merksem

Port of Antwerp-Bruges

VOKA Alfaport

Lineas

Natuurpunt Antwerpen Noord & Kempen

vzw Red de Voorkempen

Lenora

GruunRant

Modal Shift Coalitie Regio Antwerpen

Ringland

(Buurtcomité Hoekakker)

Merksem Leefbaar

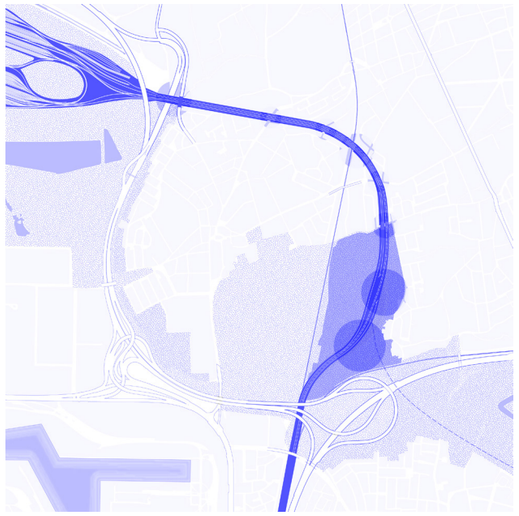
...

HOE PAKKEN WE ONS ONDERZOEK AAN?

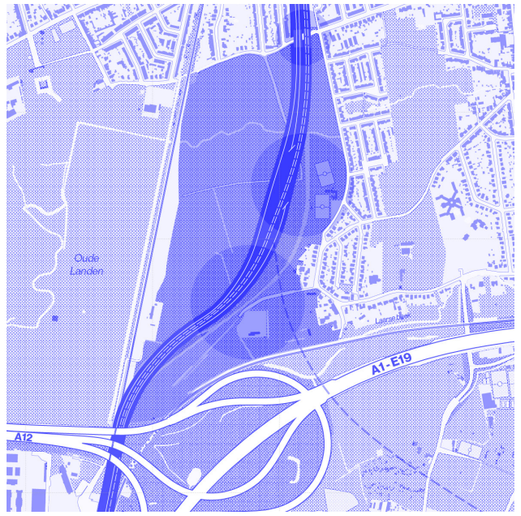
WE WERKEN OP 3 SCHAALNIVEAUS.

MACRO
Spoor door Ekeren binnen ruimer spoornetwerk

MESO
Spoor door Ekeren

MICRO
Impact van spoor op directe omgeving

WE ONDERZOEKEN VERSCHILLENDE THEMA'S.

ECOLOGIE, WATER & LANDSCHAP

LEEFBAARHEID

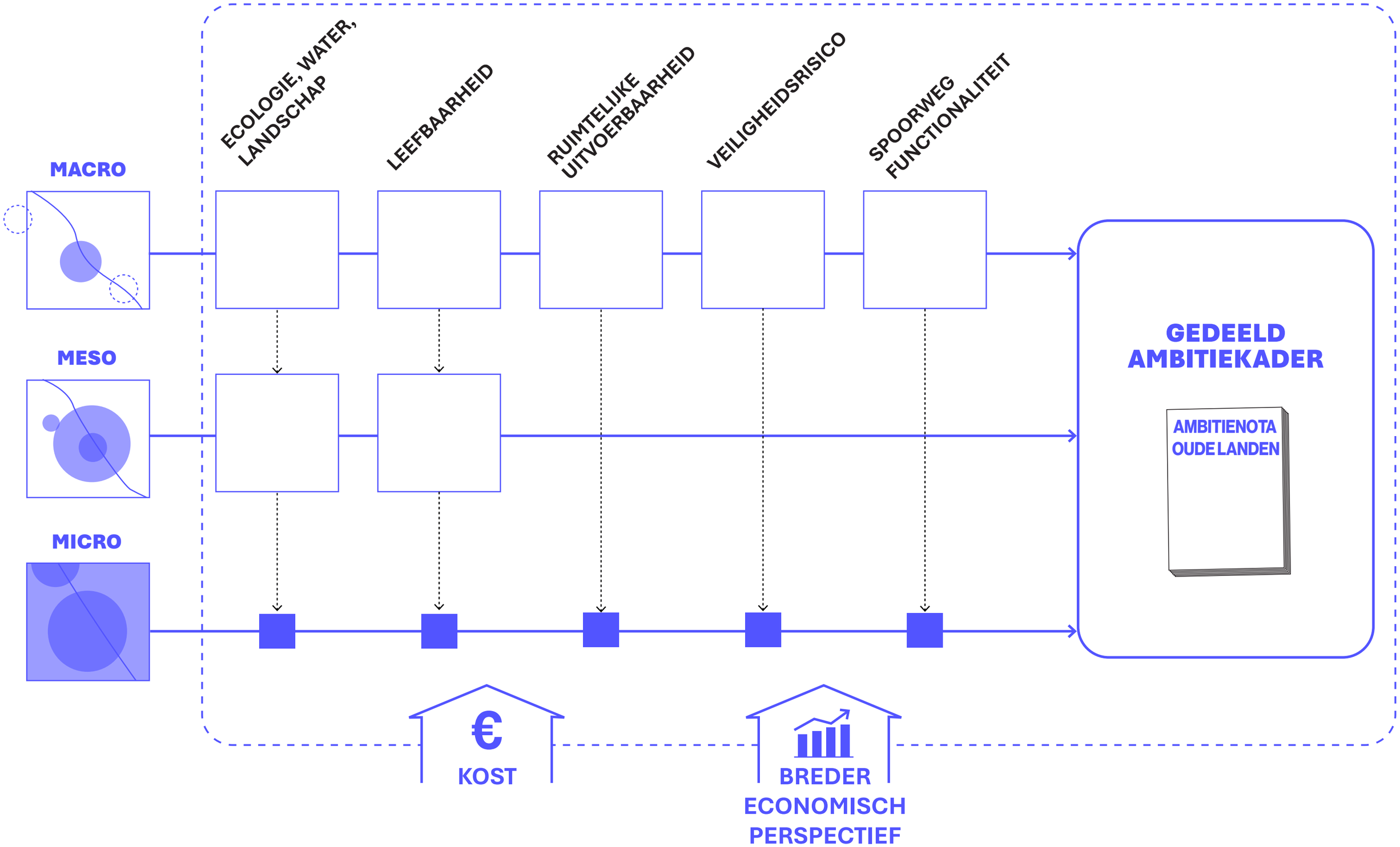
RUIMTELIJKE UITVOERBAARHEID

VEILIGHEIDSRISICO

SPOORWEGFUNCTIONALITEIT

+ KOST
+ BREDER ECONOMISCH PERSPECTIEF

WAAR WERKEN WE NAARTOE?

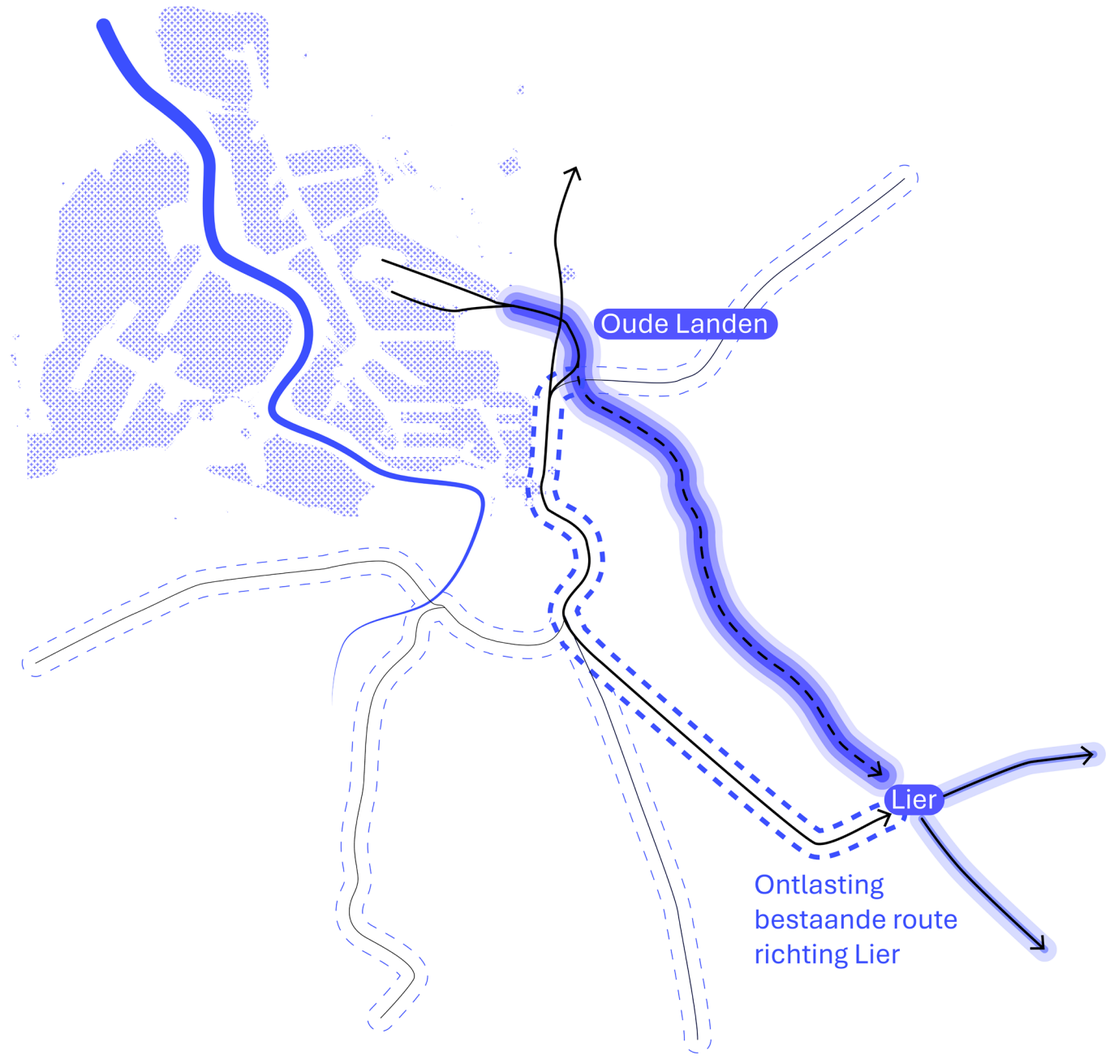
WAAR VERWACHTEN WE KNELPUNTEN?

WAAR WRINGT HET SCHOENTJE?

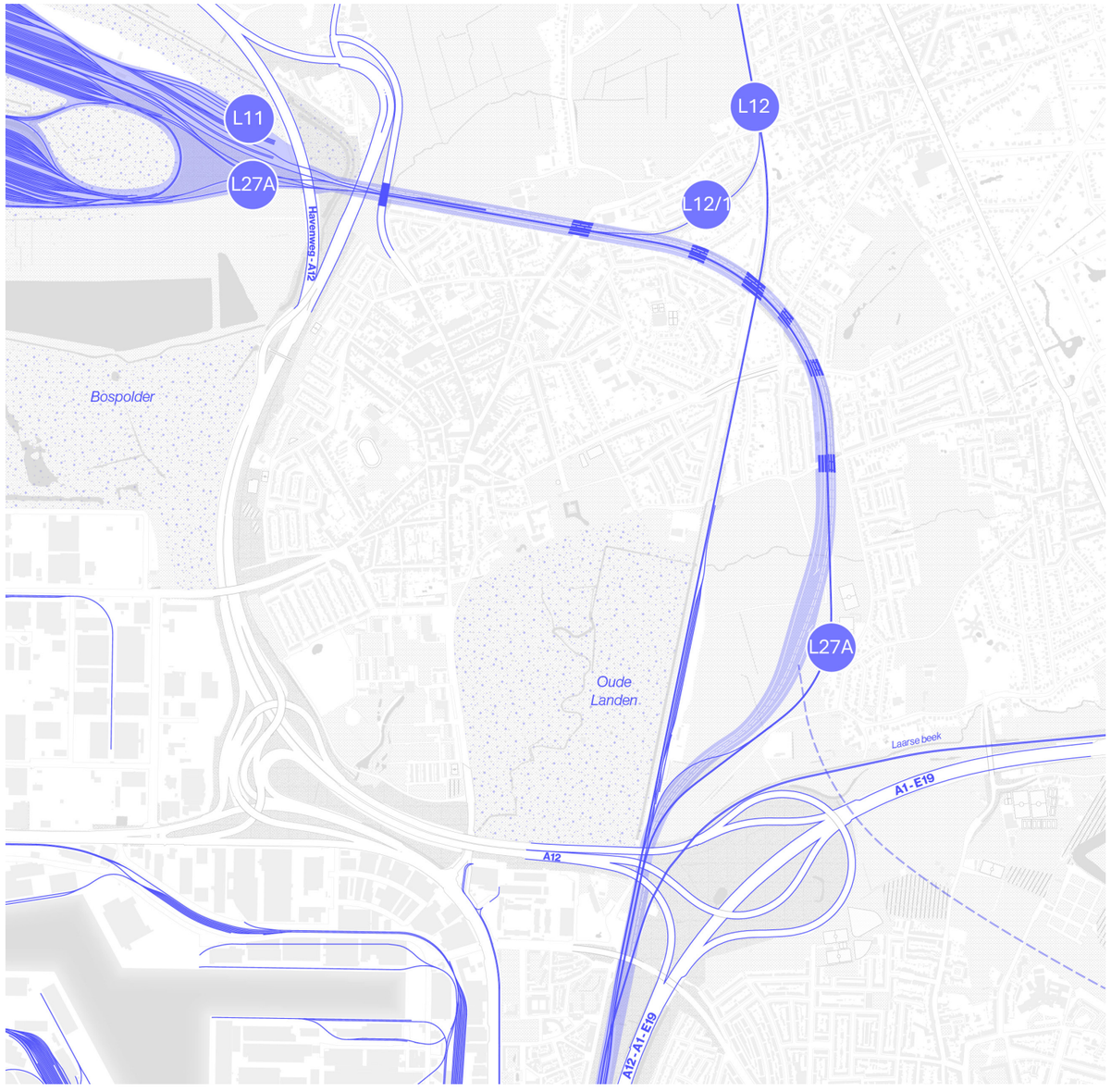
OP TWEE SCHALEN:

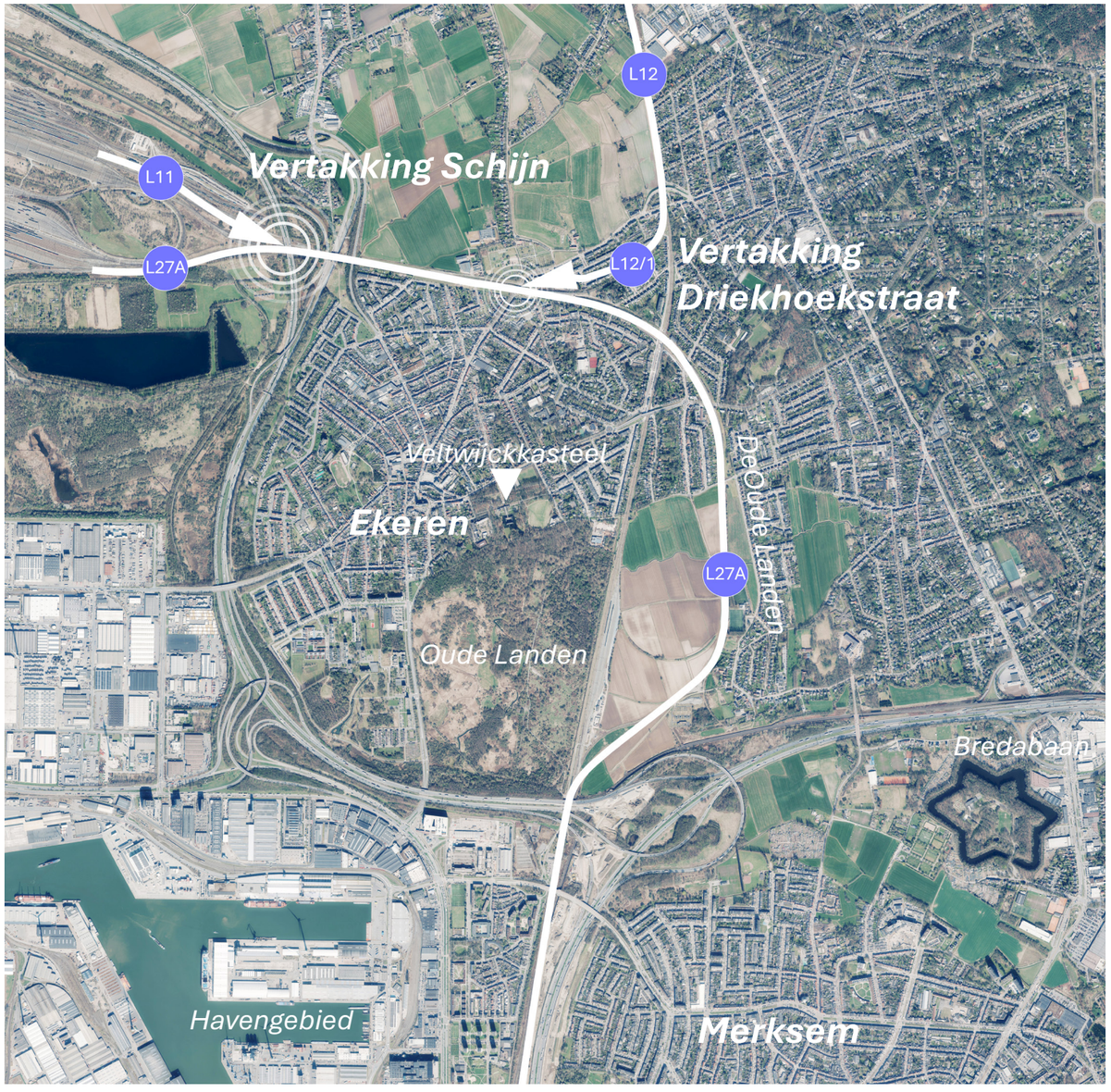
- De lokale bottleneck rond Ekeren
- De bottleneck binnen het ruimer spoornetwerk

DE LOKALE BOTTLENECK

DE LOKALE BOTTLENECK

VERTAKKING SCHIJN

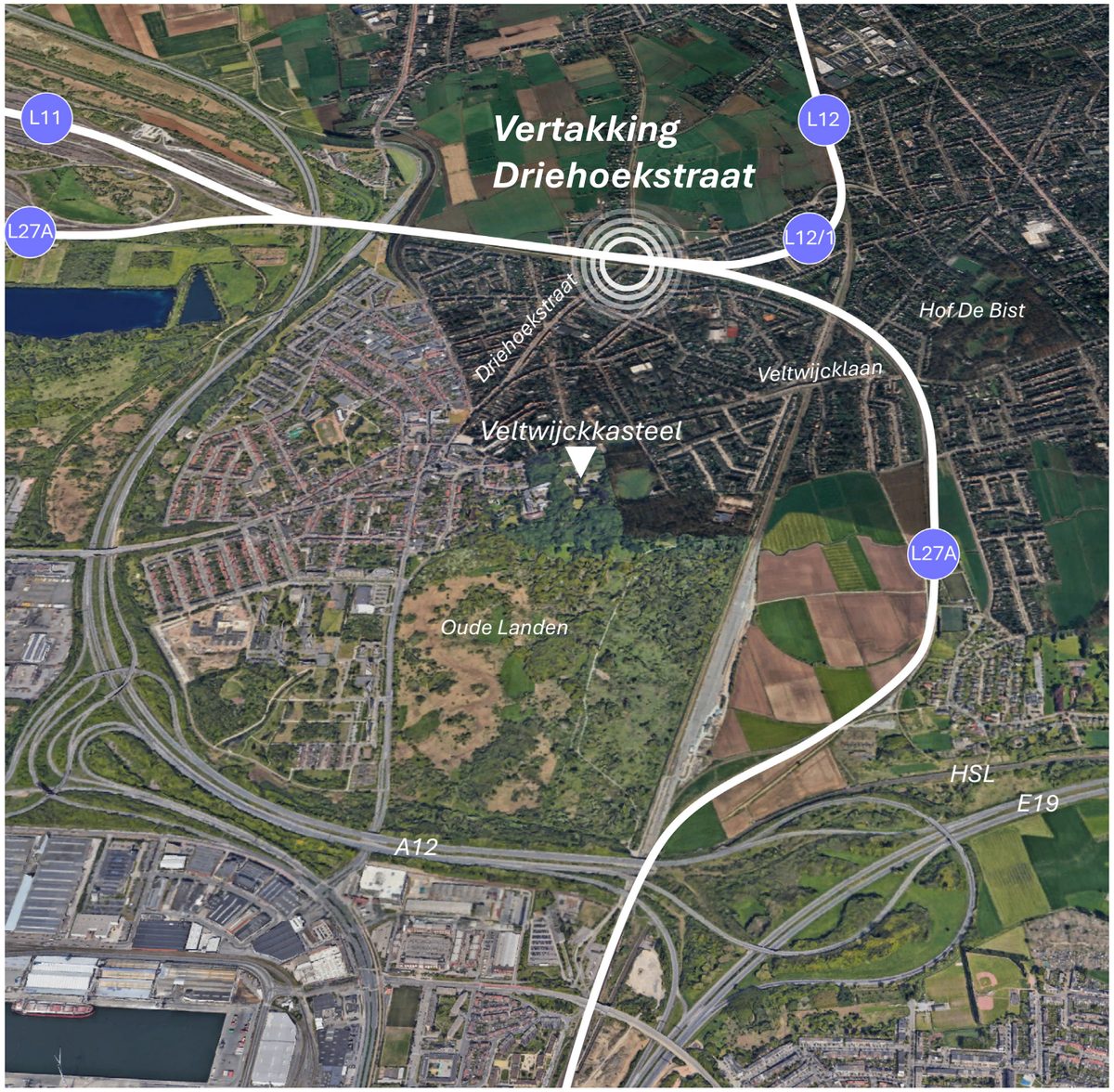

Vertakking Schijn

DE LOKALE BOTTLENECK

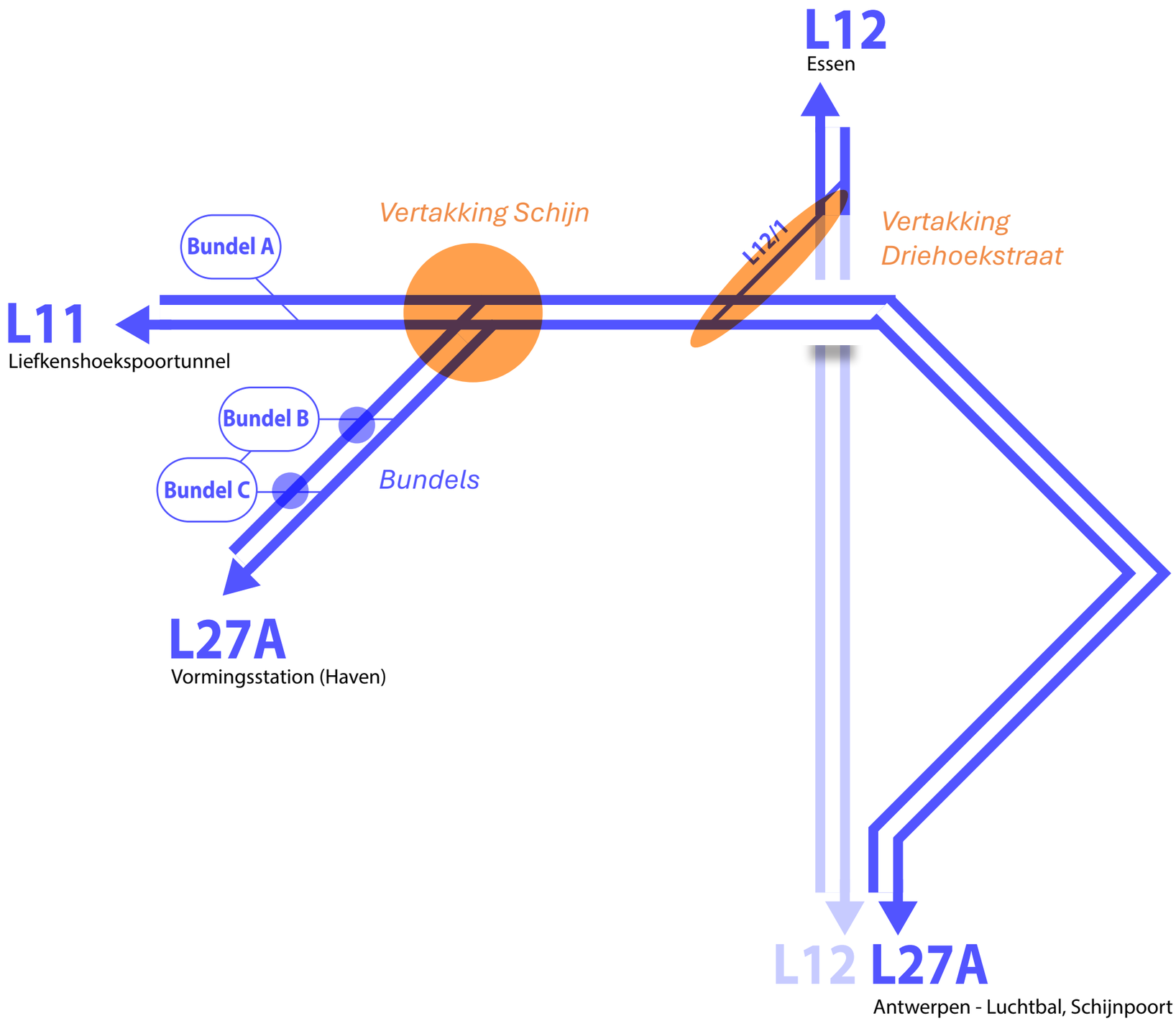
VERTAKKING DRIEHOEKSTRAAT

Vertakking Driehoekstraat

2 CONFLICTPUNTEN

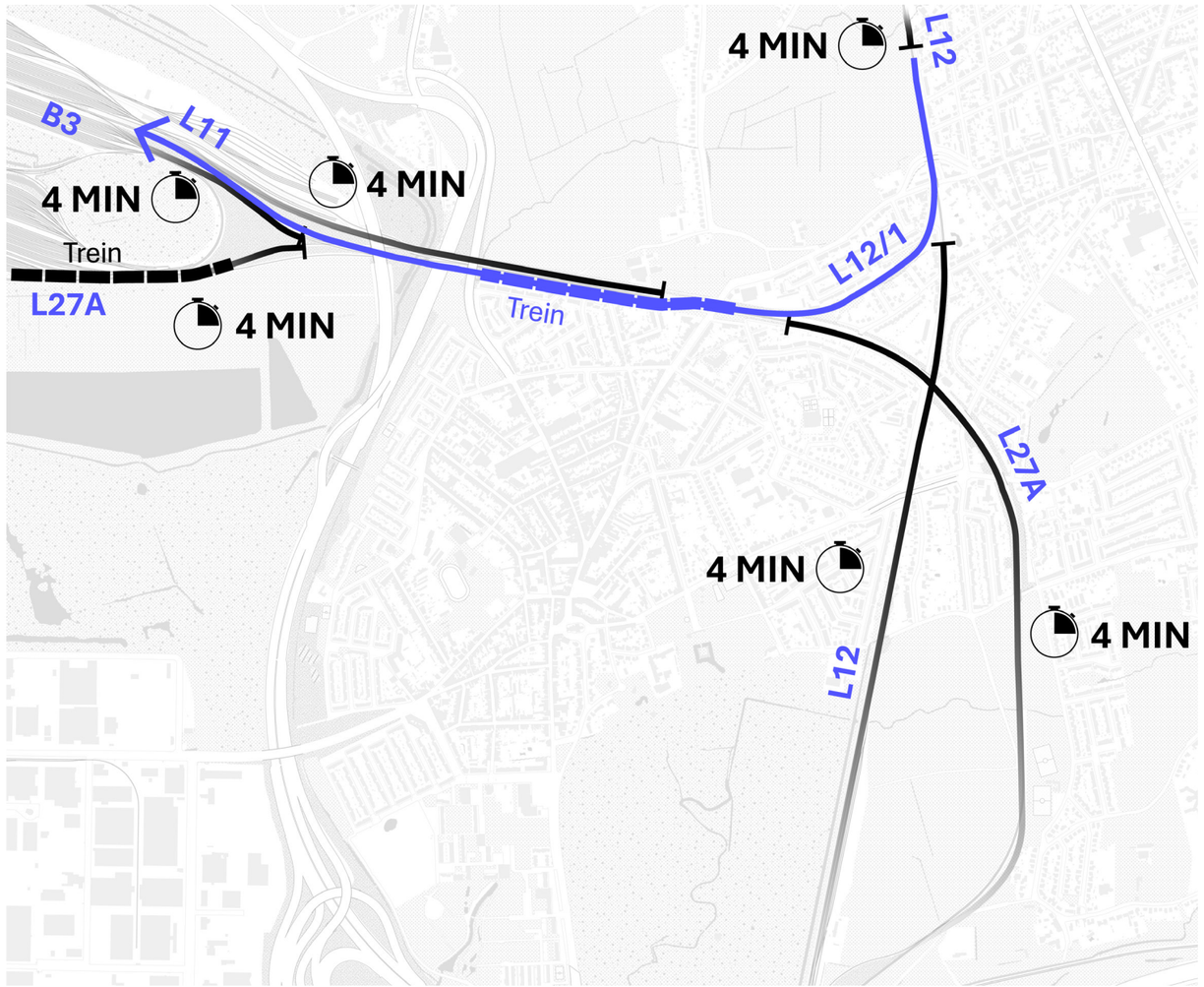

WAT ZIJN GEVOLGEN VOOR HET SPOOR?

- Goederentreinen moeten op elkaar wachten om te kunnen kruisen.

- Vandaag nog geen knelpunt.

- Er kunnen gemiddeld maar **8,9 treinen per uur** passeren.

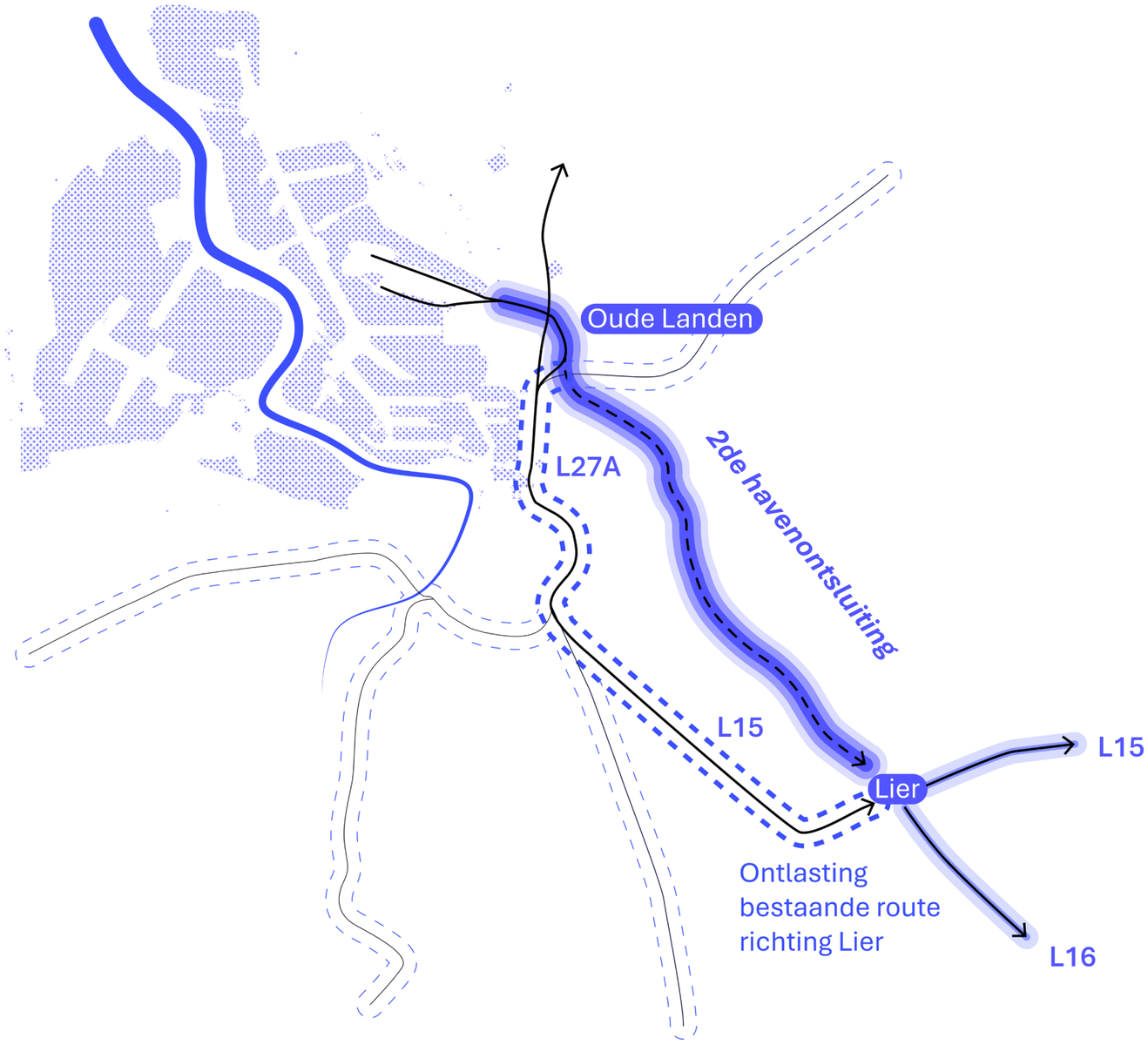

Illustratie opvolgtijd

HET KNELPUNT BINNEN HET RUIMER NETWERK

- Veel conflictpunten op de bestaande route langs L27A en L15 segment tot omgeving Lier.

- Zoektocht naar conflictluwe aansluiting tussen omgeving Lier en de haven.

WAAR STREVEN WE NAAR?

- We zoeken letterlijk **meer ruimte** en minder kruisingen.
- We willen daarvoor **nieuwe ideeën en mogelijkheden** op tafel brengen.
- We doen dat door **alle betrokken partijen samen** hierover te laten nadenken.

WAAROM IS HET BELANGRIJK DIT OP TE LOSSEN?

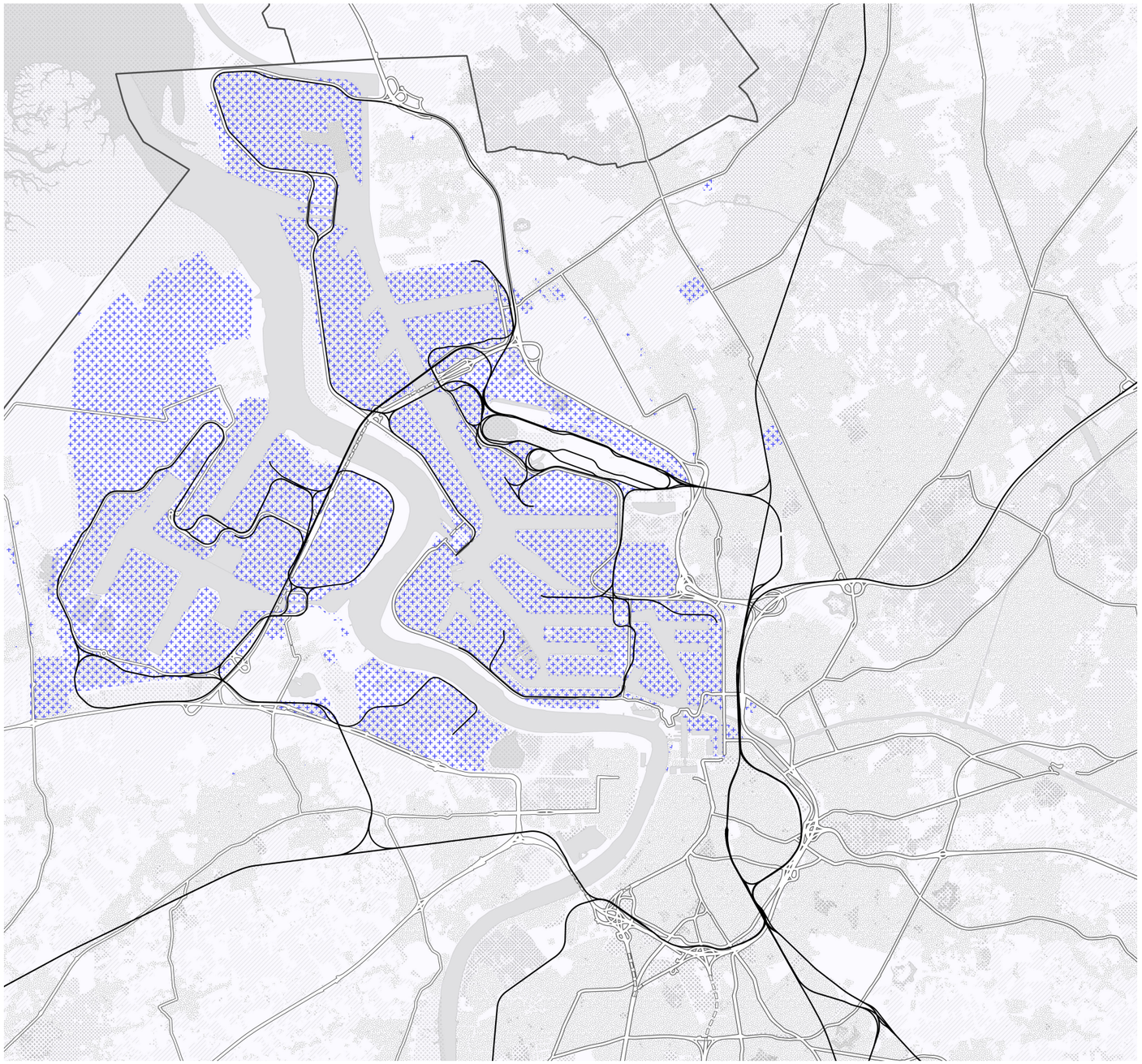
DUURZAAM TRANSPORT VAN EN NAAR ANTWERPSE HAVEN

DE HAVEN IS EEN DRIJVENDE KRACHT ACHTER ONZE WELVAART.

5%
van het Belgische BNP

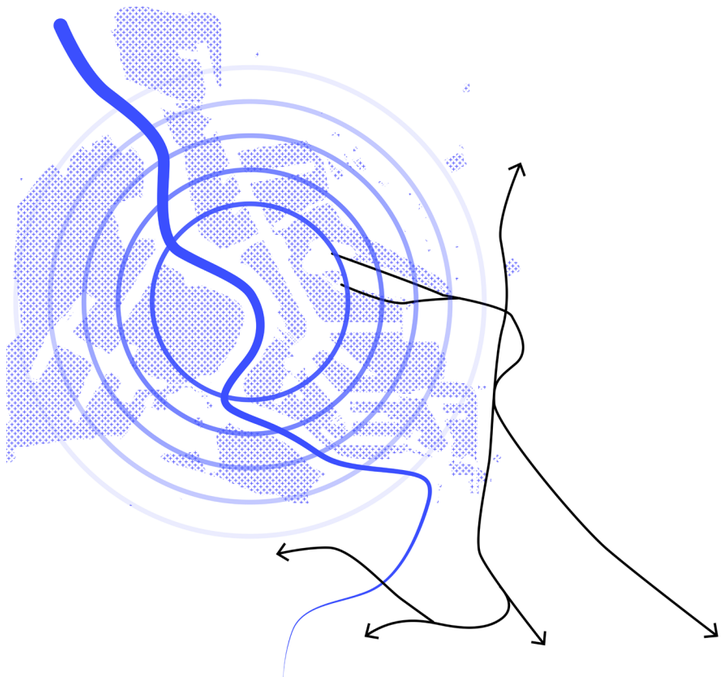
17%
van de tewerkstelling in Antwerpen

Eén van haar belangrijkste spoorverbindingen, Oude Landen, vormt een knelpunt dat toekomstige groei, betrouwbaarheid en de transitie naar duurzaam transport verhindert.

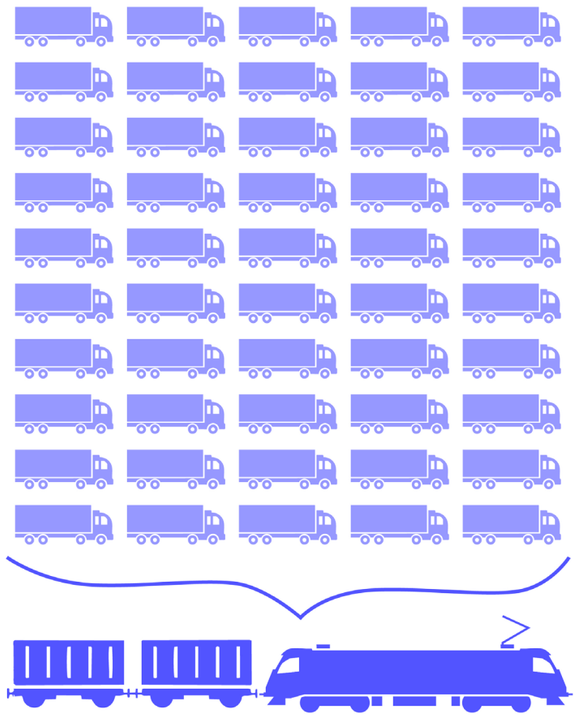

DRIE GROTE DOELSTELLINGEN

Groei en bereikbaarheid

Duurzaamheid en efficiëntie

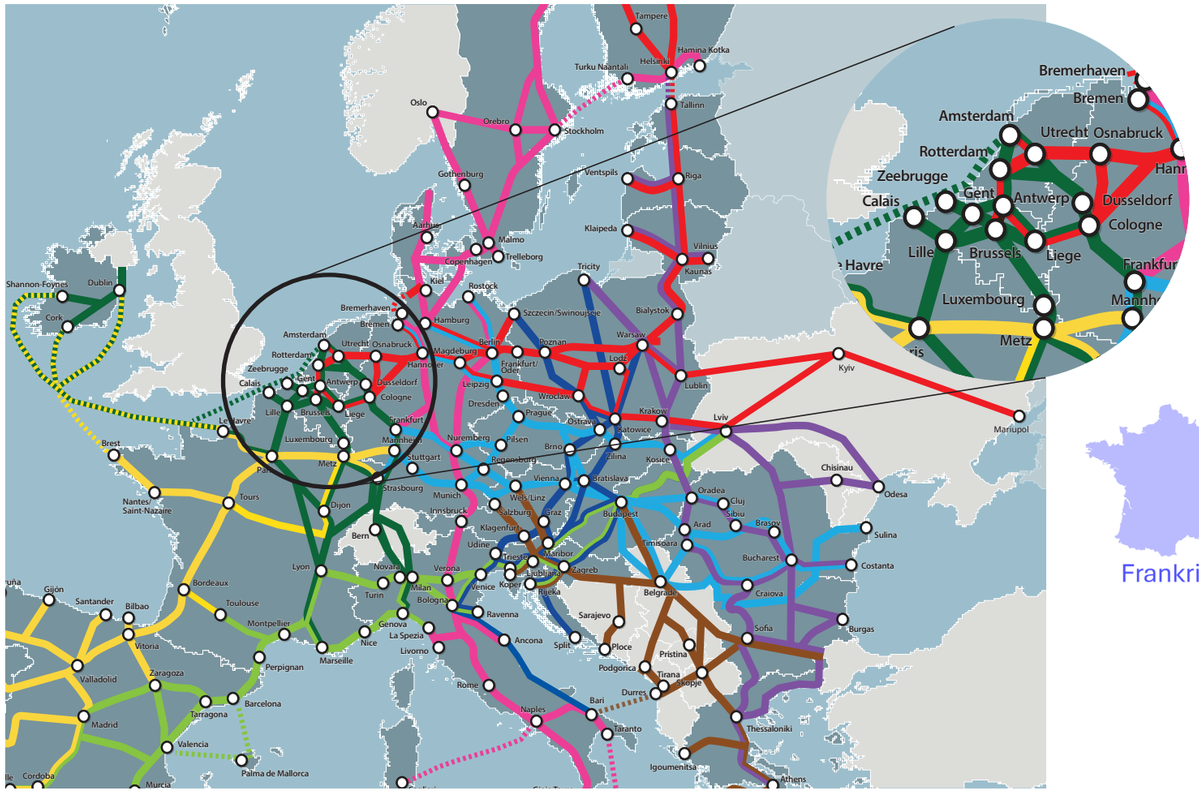

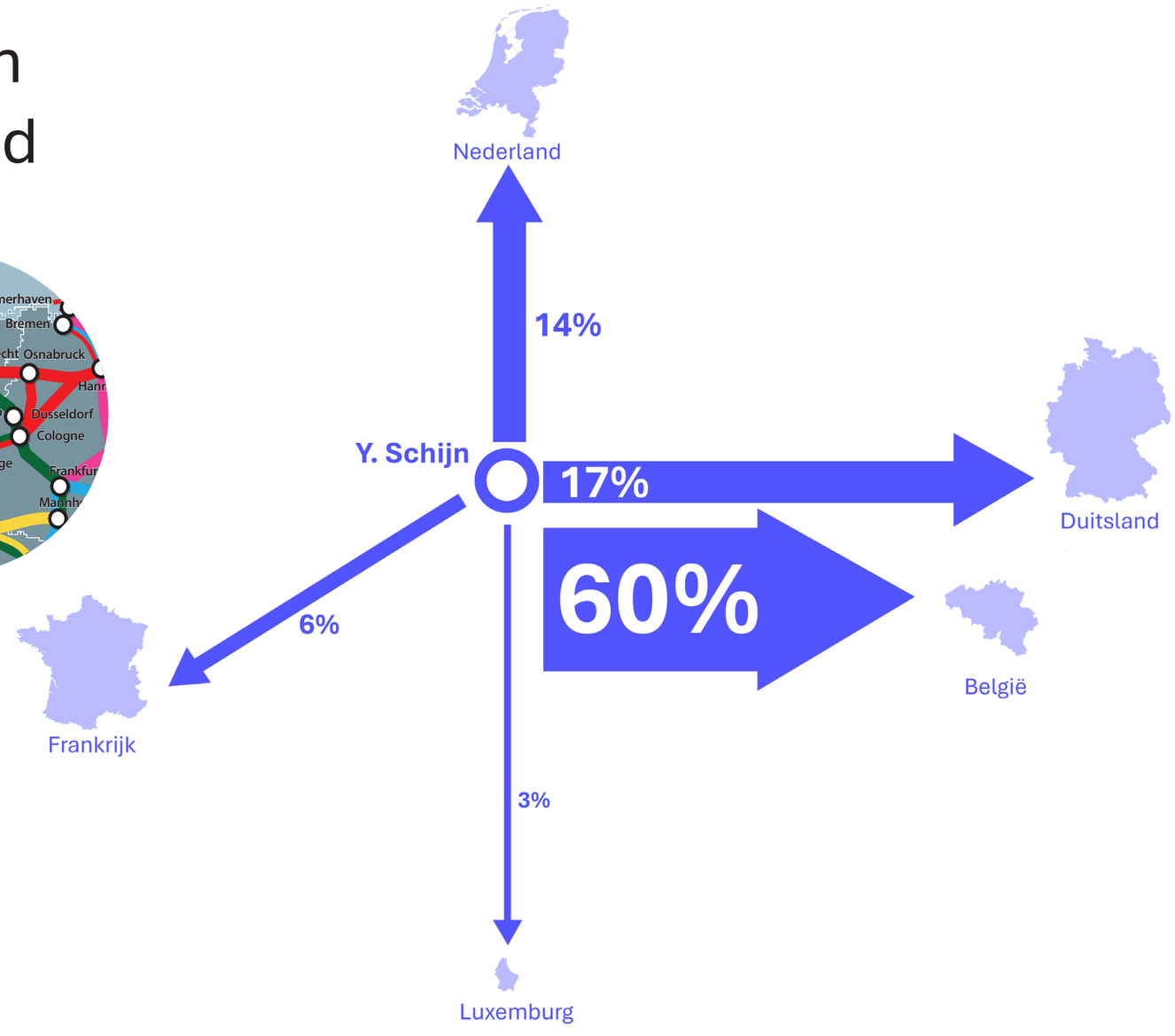
Concurrentiekracht en betrouwbaarheid

HAVEN VLOTTER BEREIKBAAR MAKEN VOOR TREINEN

- 60% van aantal treinen blijft in België
- Grootste buitenlandse stromen richting Duitsland en Nederland

DE GROEI VAN DE HAVEN VERZEKEREN

DE HAVEN, VLAANDEREN EN INFRABEL INVESTEREN FORS IN:

- De bouw van **extra containercapaciteit (ECA)**

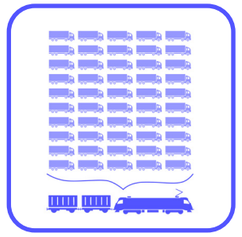
  Met een belangrijke randvoorwaarde: plafond aan het aantal vrachtwagenbewegingen, daardoor meer containervervoer via schip en spoor.

- De **elektrificatie van het spoor** in het havengebied

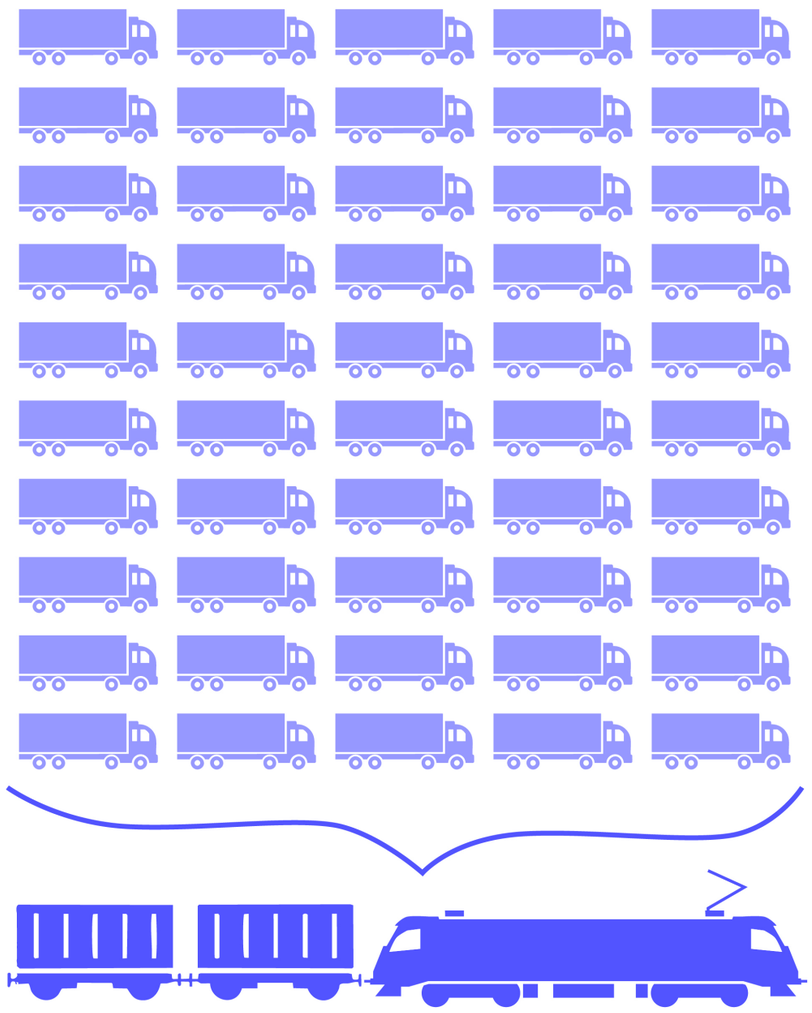
EXTRA CONTAINERCAPACITEIT (ECA) OP LINKEROEVER

SPOOR IS DUURZAMER DAN VRACHTWAGENS

1 TREIN VERVANGT 50 VRACHTWAGENS

1 TREIN STOOT 6X MINDER CO2 UIT

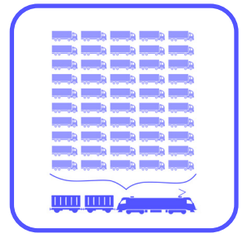
1 TREIN ZORGT VOOR 6X MINDER LUCHTVERVUILING

1 TREIN VERBRUIKT 8X MINDER ENERGIE

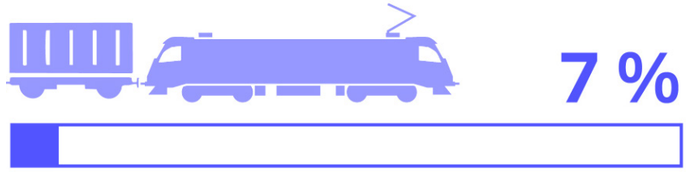

SHIFT NAAR DUURZAMER GOEDERENVERVOER

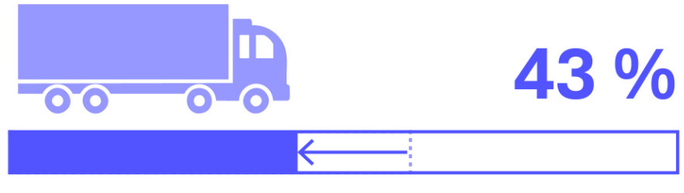
Huidige modal split (containervervoer)

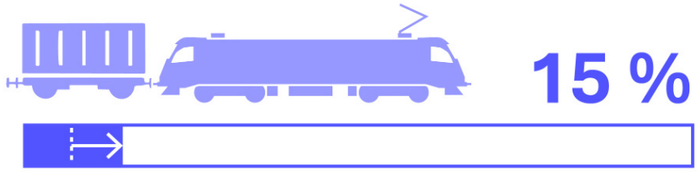

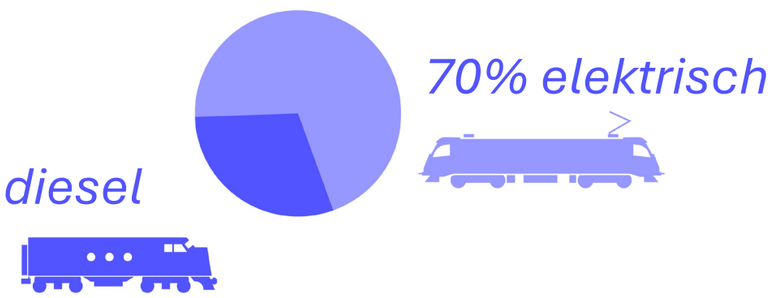
Doelstelling 2030 (containervervoer)

Huidig treinverkeer:

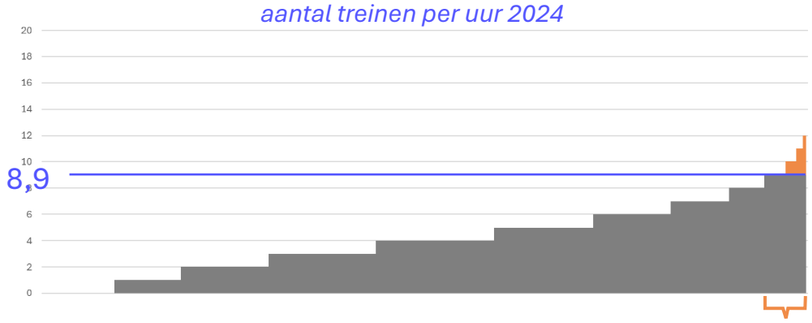

Modal shift
= verandering in de modal split naar meer duurzame alternatieven
= zorgen dat goederentransport van de weg naar spoor verplaatst

WANNEER VERWACHTEN WE DAT ZICH EEN PROBLEEM STELT?

2024 = nu

aantal treinen per uur 2024

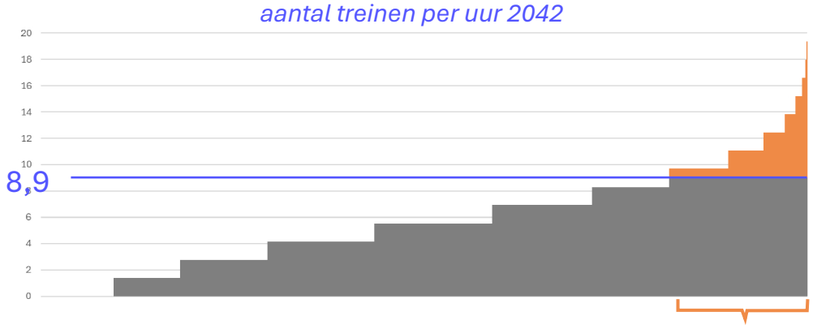

6% v.d. uren
14% v.d. treinen

= 1% van de treinen te veel
>> kan worden opgevangen elders op het spoornet

2042 = jaar waarin ECA volledig wordt gebruikt

aantal treinen per uur 2042

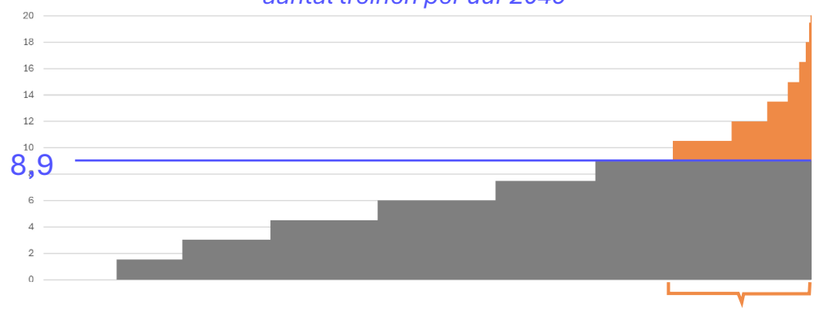

18% v.d. uren
36% v.d. treinen

= 7% van de treinen te veel
>> kan heel moeilijk worden opgevangen elders op het spoornet

2049 = eerste kritische jaar

aantal treinen per uur 2049

28% v.d. uren
51% v.d. treinen

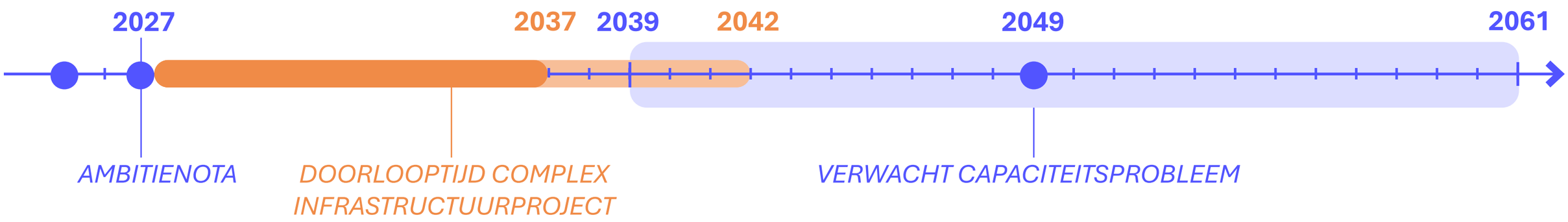
= 10% van de treinen te veel
>> kritische grens

Tegen 2049 is het aantal te herplannen treinen opgelopen tot 10% (een kritische grens).

WANNEER BEGINNEN OM OP TIJD KLAAR TE ZIJN?

- **Intendantschap en opmaak ambitienota:** 2 jaar (oplevering mei 2027)

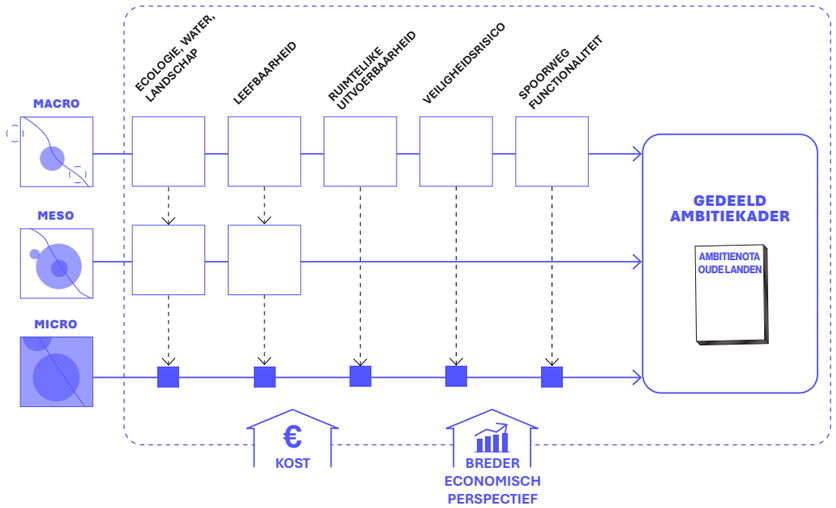
- **Doorlooptijd complex infrastructuurproject:** 10-15 jaar
  - » Ontwerp en planvorming: 2 jaar
  - » Indien aanpassing GRUP: + 2 jaar
  - » Omgevingsvergunning: 1-2 jaar
  - » Aanbesteding en gunning: 1-2 jaar
  - » Werfvoorbereiding: 1 jaar
  - » Constructie: 5-6 jaar

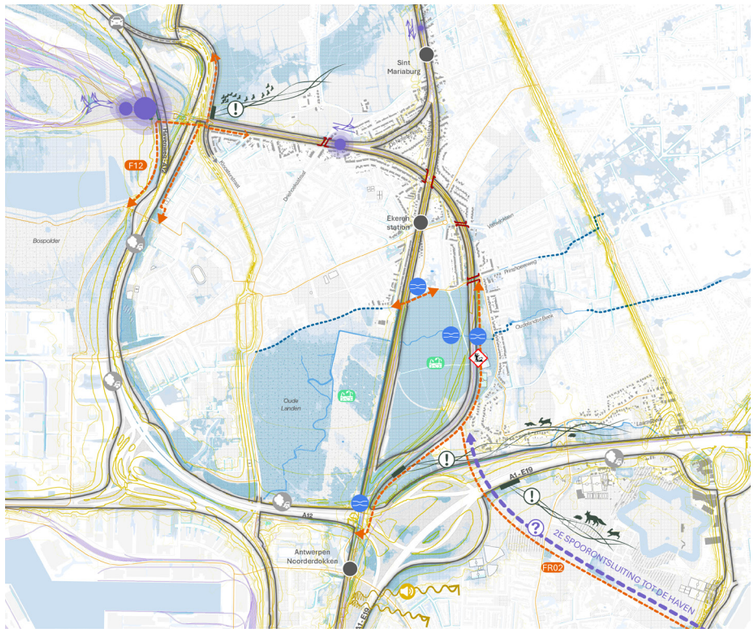
2 NAAR GEDEELDE AMBITIES

HOE NAAR AMBITIES TOEGEWERKT?

1 - DOOR THEMATISCHE ANALYSE OP 3 SCHAALNIVEAUS

2 - DOOR DE KNELPUNTEN IN KAART TE BRENGEN

3 - DOOR EEN KAART MET AMBITIES OP TE BOUWEN

4 - IN OVERLEG MET DE LEDEN VAN DE WERKBANK

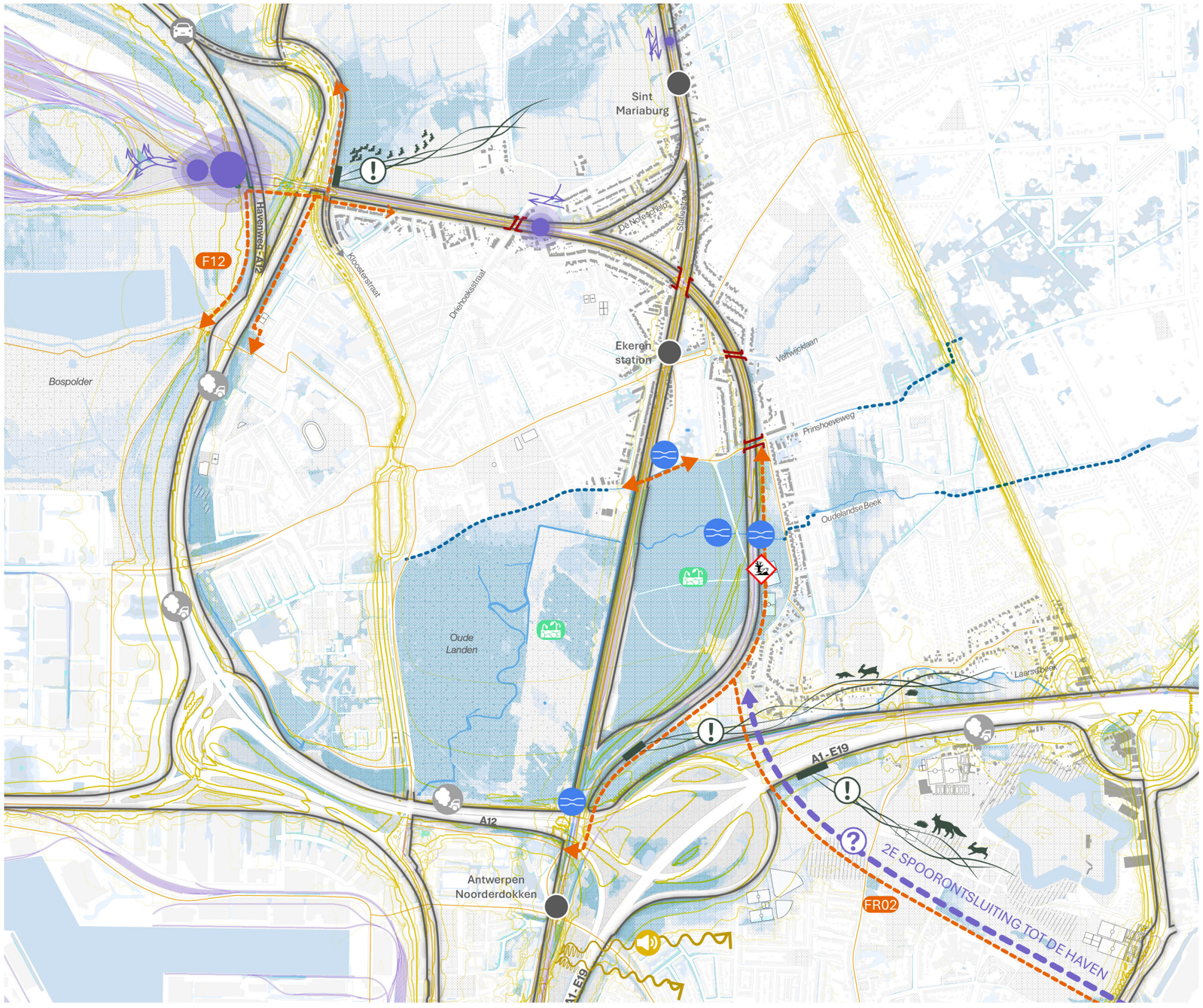

WAT ZIJN DE KNELPUNTEN?

- Knelpunten spoornetwerk
- Geluidshinder
- Overstromingsgevoelig gebied
- Onvoldoende waterbuffering en -infiltratie
- Impact infrastructuur
- Luchtvervuiling
- Missing links in fietsnetwerk
- Door infrastructuur doorsneden groengebieden

KNELPUNTEN OP KAART

Knelpunten spoornetwerk

- Conflictpunt bij spoorwissel
- Tweede spoorontsluiting tot de haven

Geluidshinder

- Geluidbelasting >= 75 dB
- Geluidbelasting 70 - 74 dB
- Geluidbelasting 65 - 69 dB
- Geluidbelasting 60 - 64 dB
- Geluidbelasting 55 - 59 dB
- Huizen geïmpacteerd door geluid
- Weerkaatsing geluid

Waterproblematiek

- Middelgrote kans op overstroming
- Kleine kans op overstroming
- Kleine kans op overstroming onder klimaatverandering
- Bottlenecks waterlopen
- Verdroging
- Ondergrondse of onderbroken rivier/beek

Impact infrastructuur

- Barrièrewerking infrastructuur op landschap, ecologie en woonwijken
- Kleine, donkere onderdoorgangen
- Sluipverkeer
- Risico op grondvervuiling bij ontsporing

Luchtvervuiling

- Luchtvervuiling en fijnstof door spoor- en wegverkeer

Fietsnetwerk

- Missing links in fietsnetwerk

Knelpunten ecologie

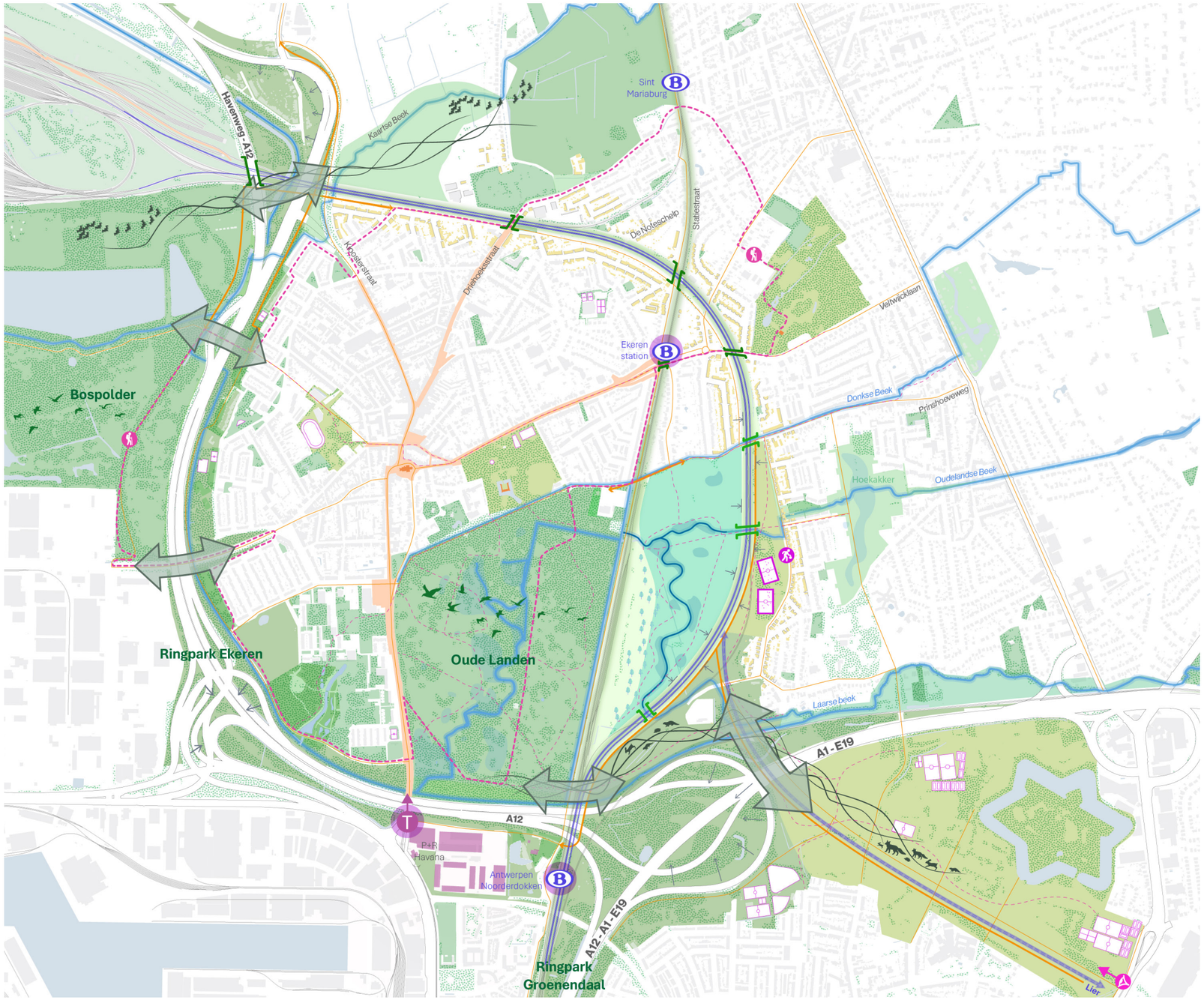
- Infrastructuur bemoeilijkt corridors fauna
- Onderbroken corridor fauna

WAT ZIJN DE AMBITIES?

- Spoornetwerk versterken
- Infrastructuur structureren
- Waterlopen verbinden en herstellen
- Netwerk van water en groen versterken
- Geluid verminderen
- Fietsnetwerk aanvullen
- Visuele inpassing
- Gebruikskwaliteit verbeteren

AMBITIES OP KAART

Versterken spoornetwerk
- Oplossen bottleneck Y-schijn
- Tweede spoorontsluiting tot de haven

Structureren infrastructuur
- Compacteren infrastructuur
- Optimaliseren (bestaande) onderdoorgangen
- Nieuwe onderdoorgangen
- Multimodale knooppunten
- Treinstation
- Tramstation

Versterken blauwgroen netwerk
- Ecologische verbindingen
- Ringpark
- Natuurreservaat
- Waterpark
- Recreatieve parken
- Openleggen waterlopen
- Water
- Corridor fauna
- Droog landschap rond het spoor

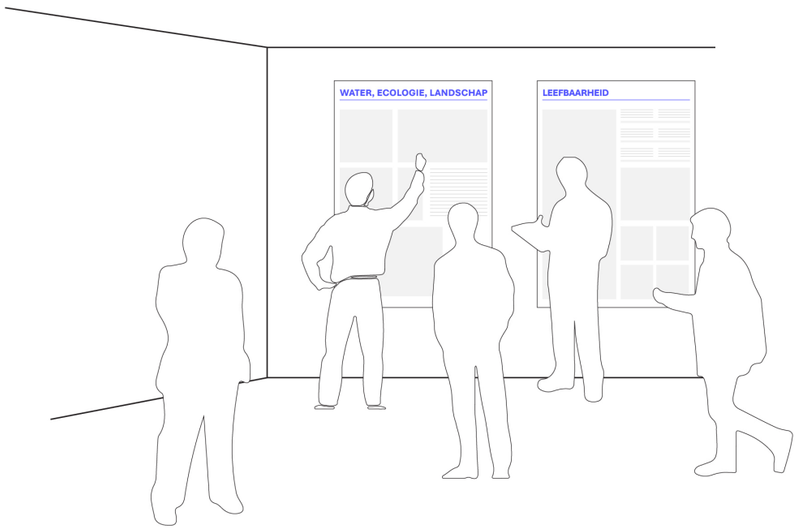
Geluidsreductie
- Huizen dicht bij spoorweginfrastructuur

Vervolledigen missing links fietsnetwerk
- Fietsnetwerk

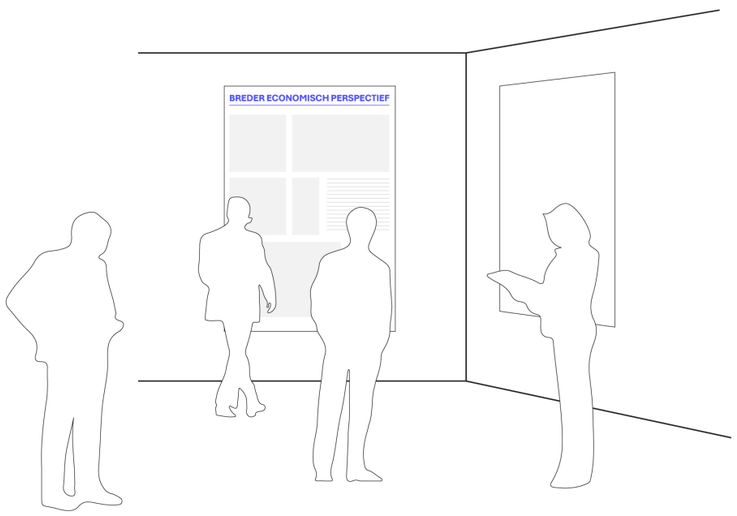
Visuele inpassing
- Visuele doorkijkas

Gebruikskwaliteit
- Wandelroute Groen Kruis Ekeren
- Wandelpad
- Sportvoorziening
- Centrumfiguur van Ekeren versterken

DENK MEE !

KNELPUNTEN

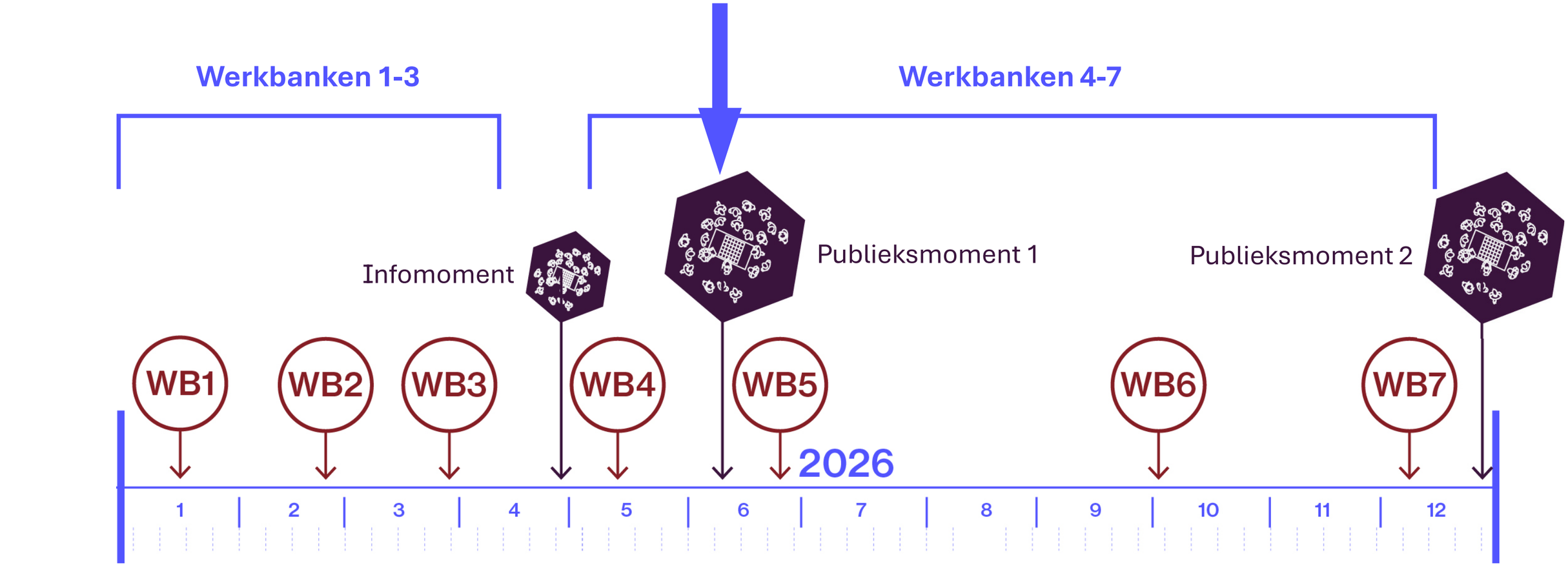
AMBITIES

Ga langs bij de infopanelen.

Zijn de knelpunten en ambities volledig, ontbreken er?

3 VOLGENDE STAPPEN

VOLGENDE STAPPEN

Scope en ambities

Scenario's en afweging

WAT IS DOEL SCENARIO-ONDERZOEK?

MEERDERE INFRASTRUCTUUR-OPLOSSINGEN OP TAFEL KRIJGEN EN ONDERZOEKEN:

- in welke mate die **knelpunten** oplossen.
- in welke mate die **antwoord geven aan de gestelde ambities**.

WE GAAN IN DE 2DE HELFT VAN 2026 SAMEN MET DE LEDEN VAN DE WERKBANK OP ZOEK NAAR DE BEST MOGELIJKE OPLOSSING DIE:

- zowel de **spoorconflicten** anders oplost,
- als **lokale leefbaarheidswinsten** genereert.

Bedankt voor jullie aandacht